

Justitsministeriet
Att.: Viktoria Egsgaard
Slotsholmsgade 10
1216 København K.
Sendt til jm@jm.dk cc veg@jm.dk
Ang. j.nr. 2018-330-0035.

6. juli 2018

Høring over forslag til EU-forordning om europæiske editions- og sikringskendelser om elektronisk bevismateriale (COM (2018) 225 final) og direktiv om udpegning af retlige repræsentanter (COM (2018) 226 final).

Dansk Erhverv har d. 15. juni modtaget høringsmateriale om EU-Kommissionens forslag til en forordning om editions- og sikringskendelser om elektronisk bevismateriale samt direktiv om harmoniserede regler for udpegning af retlige repræsentanter.

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv anerkender, at der i betragtning af internettets grænseløse karakter, hvor digitale tjenester og apps ofte gemmer oplysninger i andre lande, end de bliver anvendt, er et behov for en ny måde at behandle og fremskaffe elektronisk bevismateriale i straffesager på tværs af grænser. Behovet er skærpet af den omstændighed, at efterforskning i kriminalsager i stigende grad støtter sig til analyse af elektronisk bevismateriale.

Da flere medlemsstater har udvidet deres nationale værktøjer til at fremskaffe elektronisk bevismateriale i straffesager, er der tendens til en fragmentering af procedurerne i de grænseoverskridende sager, hvilket skaber usikkerhed som følge af modstridende forpligtelser til skade for de berørte personers retssikkerhed. Procedurerne er samtidig ineffektive og til skade for opklarings- og efterforskningsarbejdet.

For virksomhederne medfører fragmenteringen en betydelig byrde, når de skal være klar til at håndtere en mangfoldighed af nationale værktøjer til editions- og sikringskendelser. Det er ofte unødigt komplekst og omkostningsfuldt, hvilket især kan være en belastning for de små og mellemstore virksomheder med begrænsede juridiske ressourcer, der ønsker at udbyde tjenester i og på tværs af EU's Digitale Indre Marked.

På den baggrund hilser Dansk Erhverv Europa-Kommissionens forslag om en forenklet og mere effektiv procedure for editions- og sikringskendelse varmt velkommen, forudsat at forordningen ikke generelt kommer til at svække tjenesteudbydernes mulighed for at sikre og beskytte deres

bruges data. Det er således afgørende, at ingen af løsningerne implicerer såkaldte bagdøre, der kan omgå krypteringsteknologier og andre forsvarsmekanismer.

Dansk Erhverv ser dog med bekymring på den situation, der er opstået på grund af EU's variable geometri på det retslige område med bl.a. det danske retsforbehold. Danske tjenesteudbydere, der udbyder tjenester i EU, skal som følge af direktivet udpege en retslig repræsentant. Da Danmark står udenfor de retslige instrumenter i forordningen, kan fx et hovedkvarter i Danmark ikke optræde som retslig repræsentant i de lande, hvor forordningen gælder. Virksomheden skal således udpege en retslig repræsentant i et af de af forordningen omfattede EU-lande. Det kan betyde omkostninger for de danske virksomheder, som deres konkurrenter i de øvrige EU-lande ikke er pålagt.

I forlængelse heraf er Dansk Erhverv bekymret for, at retsforbeholdet i den henseende kan gøre det mindre attraktivt for fx globale virksomheder at placere deres hovedkvarter for EU i Danmark, da de samtidig skal udpege en retslig repræsentant i et andet EU-land. Det kan også berøre de selskabskonstruktioner, som globale selskaber vælger i forbindelse med eventuel placering af datacentre i Danmark.

Forslaget må også formodes at svække de danske myndigheders mulighed for effektivt at få adgang til elektronisk bevismateriale fra tjenesteudbydere, der er etableret eller repræsenteret i EU under forordningen og udbyder tjenester i Danmark, i forhold til en situation, hvor Danmark var omfattet af forordningen.

Samlet er der således en pris at betale på flere områder for opretholdelse af det danske retsforbehold.

Specifikke bemærkninger

For så vidt angår forslaget om **forordningen** har Dansk Erhverv følgende bemærkninger:

Udstedelsesmyndighed og betingelser for udstedelse af en europæisk editionskendelse (art. 4-5)
Det er oplagt og positivt, at der altid skal inddrages en judiciel myndighed i udstedelse af en europæisk editions- eller sikringskendelse. Desuden er det positivt, at kendelser om transaktions og indholdsdata, der kan betragtes som mere følsomme end abonnements- og adgangsdata, skal udstedes og godkendes af en dommer eller domstol. Det er derimod ikke betrykkende, at udlevering af oplysninger om abonnements- og adgangsdata således skal kunne udleveres på en anklagers foranledning uden prøvelse ved en domstol. Der bør altid stå en dommer eller domstol bag en kendelse.

Der gives en foreløbig liste i forbindelse med artikel 5 med eksempler på grovere kriminalitet, hvor kendelser for udlevering af transaktions- og indholdsdata er berettiget. Listen kan med fordel uddybes for at øge klarheden for berørte tjenesteudbydere og myndigheder.

Tidsfrister (art. 9)

Fristen for i nødsituationer at svare på en kendelse er i forslaget sat til seks timer. Det skal anerkendes, at der kan være et behov for at have en kortere frist end den obligatoriske frist på 10 dage

for at fremskynde en efterforskning i nødsituationer. For mange virksomheder, der ikke har økonomisk skala til at bemande en døgnvagtstjeneste, vil det dog være overordentlig vanskeligt administrativt og teknisk at besvare henvendelsen inden for den foreslåede tidsfrist. En tidsfrist på 24 timer, på linje med Europa-Kommissionens ”Code of Conduct on countering illegal online hate speech” forekommer mere realistisk.

Prøvelsesprocedure i forbindelse med modstridende forpligtelser begrundet af tredjelandets lovgivning art (15-16)

Danmark er i denne sammenhæng at betragte som tredjeland og kan komme i en situation, hvor der er modstridende forpligtelser begrundet i dansk lovgivning. I den situation kan prøvelsesproceduren være relevant. Dansk Erhverv opfordrer dog til, at der iværksættes en analyse af eventuelle modstridende forpligtelser og en mulig justering af dansk lovgivning, så den bringes i overensstemmelse med forordningen for at undgå, at der opstår situationer med modstridende forpligtelser.

For så vidt angår **direktivet**, der gør det obligatorisk for tjenesteudbydere at udpege en retlig repræsentant i et land i Unionen, som deltager i forordningen, har Dansk Erhverv følgende bemærkninger:

Variabel geometri (fx art. 3)

Dansk Erhverv noterer, at danske virksomheder, der udbyder tjenester i det øvrige EU, på grund af retsforbeholdet skal udpege en retlig repræsentant i et medlemsland, der deltager i forordningen. Det kan betyde en økonomisk og administrativ byrde, der gør det relativt vanskeligere at få gavn af det Digitale Indre Marked, end det er tilfældet for virksomheder i lande, der deltager i forordningen. Konsekvenserne af retsforbeholdet bør undersøges både for danske virksomheder og globale virksomheders tilskyndelse til at slå sig ned med hovedsæde i Danmark.

Dansk Erhverv ser frem til en dialog om konsekvenserne for Danmark og danske virksomheder af forslagene og står til rådighed, hvis der skulle være spørgsmål om høringssvaret.

Med venlig hilsen

Poul Noer
Chefkonsulent